



4 Kultur & Nöje

Cabaret om demokrati på Valfsken

TEATER

En vanlig tisdagskväll kommer "Cabaret Demokrati" till Simrishamn. Med en högst ovanlig föreställning.

Det är trion Saskia Husberg, Elin Rusk och William Wahstedt som i cabaretform dansar och glittrar fram vår mindre glittrande samtids och funderar kring ordet demokrati.

Kan man trola bort den hur som helst?

När Anna Pettersson har skrivit och regisserat kan man vara säker på att ingenting blir "blaha -blaha". Så räkna med öppna spjäll när föreställningen från Regionteatern Blekinge & Kronoberg anträder Valfsken. Musiken har tidigare Just D-musikern Gustave Lund skapat.

Henric Tiselius



Tegelskulpturen "Bibliotheca" ligger vackert inbäddad i sluttningarna på Lilla Stenshuvud. En skulptur omöjlig att flytta enligt skulptören Ulla Viotti som skapat verket. FOTO: MARK NORDVALL HANLON

Österlenkonstnären Ulla Viotti kritisk till Kivik Arts flyttplaner

KONSTFLYTT

Skulptören Ulla Viotti har skapat tegelskulpturen "Bibliotheca", ett av de permanenta verken på Kivik Art Centre. Hon är kritisk till planerna på flytten av sitt verk.

– Det går inte att flytta "Bibliotheca", man river inte ner 10 000 tegelstenar. Skulpturen är gjord för den här miljön, säger hon.

ren ska flyttas, säger hon.

Hon säger också att hon varit i kontakt med Kro (Konstnärernas riksförbund), och fått bekräftat att ett platsspecifikt verk flyttar man inte hur som helst.

Axel Mörner säger till YA att inget verk ska flyttas mot konstnärens vilja.

– Vi går inte emot en konstnärs önskan, vi respekterar upphovsrätten.

Han understryker att processen just har startat. Enligt Axel Mörner är ungefär tio av verken på Kivik Art Centre möjliga att flytta relativt enkelt.

Men fyra verk är mer komplicerade att ge en ny placering: Byggnaden/skulpturen "Refugium" från 2010 av Petra Gipp & Runa Islam, Nine Towers (for Jene) av Sol LeWitt, Ulla Viottis "Bibliotheca" och så det av Ulf Lundell så kritiserade utsiktstornet, skapat 2008 av David Chipperfield och Antony Gormley.

Det är inte enbart praktiska problem som ledningen för Kivik Art Centre ställer inför när verken på Lilla Stenshuvud ska flytta. En del verk ägs av stiftelsen Kivik Art Centre, andra ägs av sponsorer, konstnärer eller deras arvingar.

Det sistnämnda gäller för "Nine Towers (for Jene)" av Sol LeWitt. Ägarfamiljen har enligt Axel Mörner försökt att sälja skulpturen. Det är rätten att uppföra skulpturen som är till salu,



Ulla Viotti i tegelbruket på södra Jylland där tegelstenarna till hennes verk "Bibliotheca" brändes vintern 2018-19. FOTO: ULF MÅRTENSSON

och den dagen som skulpturen säljs – om det sker – får inte längre den nuvarande skulpturen finnas kvar, enligt Axel Mörner.

Han vet inte hur ägaren till Sol LeWitts skulptur ställer sig till en flytt, kontakterna har ännu inte tagits.

Ett par konstnärer har tillfrågats och är positiva till en flytt. Peter Johanson, som skapat den rörliga skulpturen "Famijeterapi"

Bakgrund Flytt av Kivik Art Centre

- Stiftelsen Kivik Art Centre vill flytta skulptur- och arkitekturparken till ett område väster om Svabesholm, söder om Svinaberga ner mot väg 9. Det är inte långt från nuvarande placeringen, men längre inåt land.
- Det finns för närvarande omkring femton permanenta verk på Kivik Art Centre. Det senaste, det performativa verket Circumambulations av konstnären Arjana Kajfes, ringlades upp i somras. Det första, Viewfinder av Snøhetta & Tom Sandberg, sattes på plats 2007.

har varit för hög för den begränsade tiden, enligt Axel Mörner.

– Vid Svabesholm får vi tre gånger så stor yta som på Lilla Stenshuvud, säger Axel Mörner som också tycker att det böljande landskapet vid Svabesholm är väl lämpad för en skulptur- och arkitekturpark.

Något nytt verk på nya Kivik Art Centre planeras inte sommaren 2024.

– Det blir en öppen flytt till den nya platsen, där själva flytten blir kulturaktivitet, säger Axel Mörner.

Ulf Mårtensson
Text



ulf.martensson@ystadsallehanda.sew

YSTADS ALLEHANDA
Onsdag 1 november 2023



Sjöbo Ungdomsorkester av i dag på sommarläger i Blentarp. YA:s krönikor minns vilken betydelse orkestern hade för honom och skriver i dagens krönika om hur viktig kulturskolan är och har varit. FOTO: MARK NORDVALL HANLON

Alve Rauer: Glöm inte bort Kulturskolan, musiken och gemenskapen

ONSDAGSKRÖNIKA

Nyligen firade Sjöbo ungdomsorkester 70-årskalas. YA:s Alve Rauer var med på kalaset. I dagens krönika berättar han om sin tid i ungdomsorkestern och hur stor betydelse gemenskapen hade för honom: "Under flera år var det min största gemenskap, min tydligaste fasta punkt".

Folkbildning. Jag tycker om det ordet. Jag tycker om idén om att möjliggöra lärande, kulturutövande och skapande tillsammans. Jag tycker om studieförbund, jag tycker om folkhögskolor. Jag tycker om kvällskurser, framförallt om de inte kostar pengar – som erbjuder kunskap utan att kräva ekonomisk motprestation. Ibland blir jag rädd för att vi håller på att glömma bort dessa initiativ, deras betydelse. Genom åren har jag rört mig genom ganska många sådana. Studiecirklar, kurser, folkhögskola.

Men det finns en institution som jag håller högre än allt annat. Det är Kulturskolan.

Är det en överdrift om jag säger att en av de viktigaste händelserna under min uppväxt var när jag började spela saxofon på kulturskolan i Sjöbo? Jag gick i fjärde klass, och än idag vet jag faktiskt inte varför jag valde just saxofonen. Jag vet inte ens om jag riktigt hade något begrepp om hur den låt. Men det blev så. Några år efter att jag börjat spela blev jag antagen till Sjöbo Ungdomsorkester. Det var, skulle man kunna säga, det slutgiltiga målet om man spelade ett blåsinstrument där. Att spela i ungdomsorkestern var att komma in i den innersta kretsen, och även om jag aldrig var särskilt begestrad i den blå uniformen var det ändå någonting visst med att få bära den.

Orkestern repeterar på fredagar mellan klockan sex och klockan åtta på kvällen. Så varje fredag efter skolan knatade jag därför, istället för att ta bussen hem, ner till mataffären där jag köpte två fylldamunkar, läsk eller möjligen en energi-

dryck, om jag ville känna mig lite vuxen. Sedan gick jag upp till biblioteket, satt där och läste fram tills det var dags att bege sig till musikskolan. Vål där var det dags att packa upp, blöta rörbladet, ta fram notstället och göra sig redo för att börja spela.

Ungefär under samma tid som jag kom med i orkestern gick mina föräldrar ifrån varandra i en särskild skilsmässa, och hela världen som jag kände den vändes upp och ner. Jag var 13 år gammal, blyg och tillbakadragen. Jag kände en massa saker som jag inte kunde uttrycka, där den känsla jag kanske bäst kommer ihåg är en stark osäkerhet kring allt. Sådär i efterhand tänker jag att Sjöbo ungdomsorkester var det enskilt viktigaste, kanske, under hela min tonårstid. Under flera år var det min största gemenskap, min tydligaste fasta punkt.

Men med tiden gled jag därifrån. Man gör ju det. Jag flyttade, först till Lund och sedan till Malmö och plötsligt var det inte riktigt så enkelt, inte riktigt så akut att gå på repetitionerna längre, att delta i konserterna. Det var annat som drog, jag hittade andra sammanhang, mitt intresse för musik blandades upp med annat. Jag blev vuxen.

Så när jag för några veckor sedan blev inbjuden att delta i orkesterns 70-årsjubileumsfest blev jag väldigt glad. Man hade hyrt in sig på en gård i byn, det bjöds på buffé, hölls tal och spelades musik. Och det kändes som att alla jag någonsin träffat under min tid i orkestern var där. Men också andra, äldre medlemmar som spelat under 80- och 90-talen, liksom yngre som precis börjat. Under kvällen fick jag återigen den

Fakta Tre kulturtips

- Den som vill uppleva lite svensk-dansk kultursamarbete kan ge sig över sundet till Folkteatret på Nøregade den 6 december. Där visar de nämligen en extraföreställning av pjäsen "Fre regnormenes liv", en berättelse om H.C. Andersen skriven av den svenska dramatikern och författaren P.O. Enqvist.
- I det veckovisa programmet Skönlitteratur på danska P1 möter programledaren Nanna Mogensen olika danska författare och kulturpersoner i samtal kring aktuell litteratur. Finns där poddar finns.
- Alla regissören Ruben Östlunds filmer ligger just nu ute på SVT play. Ett smidigt sätt att utforska en av vår tids mest omtalade svenska regissörer, från ett bekvämt soffläge.

där känslan jag känner igen från när jag var med i orkestern. Känslan av att vara delaktig. Som kommer från det enkla faktum att orkestern fortsätter finnas, på grund av alla de som engagerar sig i den, som bryr sig den och varandra. Och på grund av musiken. Den är kärnan i allt, och samtidigt inte. För skulle inte allt det andra finnas, de som engagerar sig och ser till att det blir repetitioner, att det blir konserter och att det är tryggt och vänligt – då skulle det inte finnas någon musik. Och en liten, ensam kille skulle varit tvungen att åka direkt hem på fredagskvällarna. Det är detta som är kulturen, det är det här den betyder för en människa.

Jag tror att det jag egentligen vill säga är att vi måste vara varsamma om den, och inte glömma bort dess bultande hjärta.



Alve Rauer
alve.rauer@ystadsallehanda.se

